

Drilling: Som det høitærede Thing alle- rede vistnok har seet af Betænkningen saavel- som ogsaa erfaret af den cerede Ordførers Ud- talelser, har Udvalget ikke kunnet opnaae fuld- stændig Enighed, men istedet derfor deelt sig i et Fleertal og et Mindretal. Dette Mindretal bestaaer af den 3die Landstingsmand for 3die Areds (Varsen) og mig. Jeg haaber, at den høitærede Formand vil tillade mig med nogle meget korte almindelige Bemærkninger at udtale mig om Grunden til denne Afskillelse i Udvalget, saa meget mere som Udvalget ogsaa har deelt sig med Hensyn til det Affnit, der nu foreligger til Behandling, saavel som med Hensyn til de senere Indstillinger. Grunden til, at dette Mindretal ikke har kunnet slutte sig til Fleertallet, ligger nærmest og vel aller- meest i den individuelle Opfattelse og Anskuelse fra de forskjellige Medlemmers Side, ligesom ogsaa i hvad der har foreligget Udvalget, de Erklæringer og Udtalelserne deri, som ere frem- komne fra mange forskjellige Amtsråd. Jeg vil aldeles ikke indlade mig paa her at udtale, hvorvidt man skal lægge saa stor Vægt paa disse Udtalelser, som ere fremkomne fra Amts- raadene; thi det staaer klart for mig, at Amts- raadene jo vistnok ikke ere valgte for at afgive Erklæringer, som skulle have Indflydelse paa Lovgivningsværket, men at de blot ere valgte i det Siemed, at de skulle bestyre Amtets Anliggen- der. Hermed er det imidlertid ingenlunde min Hensigt at bestride Ministerens Ret til at ind- hente Erklæringer deels fra Amtsrådene, deels fra andre Sagkyndige, men jeg vil blot be- mærke, at forsaavidt den høitærede Minister eller det høitærede Thing maatte tillægge disse Erklæringer særdeles Vægt og Betydning, maa jeg ogsaa haabe, at der vil blive taget Hensyn til begge de Retninger, hvori disse Erklæringer gaae; thi det vil ikke kunne nægtes, at de be- grunde meget forskjellige og modsatte Anskuelser. Dette er ogsaa for en Deel Grunden til de Indstillinger, som vi have tilladt os at gjøre ved dette Udkast. Jeg skal ikke opholde mig længere herved, men gaae over til det forelig- gende Affnit og da navnlig omtale § 1. Hvad

§ 1 angaaer, have vi jo tiltraadt den, som den er foreslaaet i Lovudkastet, fordi vi troe derved at have virket til en fri Udvikling, saa at de Gaarde, som hvile paa disse Eiendomme, løses, men jeg skal ikke nægte, at vi ikke have været blinde for, at man ved at afløse denne Fæste- tvang giver Godseierne en meget stor Fordeel, saa at man paa en Maade ved at ordne dette skjænker dem en Capital. Paragraphen outaler kun ved at have Fæstetvangen, hvad der er Selveier- eller Arvesæfestebeder, men paa den anden Side er det ligesaa vist, at naar en Fæster vil kjøbe sin Fæstegaard af Gods- eieren, er der vel sat disse 20 Aar, før Fæstetvangen skal ophøre, men jeg vil dog tillade mig at troe, at efter dette Tids- rum vilde Gaarden være saameget mere værd, og at der vilde blive givet mere for den, og dette Mere, der vil blive givet for den, troer jeg vil gaae over til den større Besidder. Hvad det Endbringsforslag angaaer, som er stillet af Udvalgets Fleertal om en Tilføielse, har Mindretallet ikke havt Betænknelighed ved at tiltræde det, dog med Undtagelse af, at vi have foreslaaet, at Ordene „end 3“ skulle ud- gaae. Grunden, hvorfor vi have gjort dette Forslag, er den, at vi have troet, at Handels- speculationer ville gjøre sig mere gjældende her, og at det ogsaa var i Strid med den tid- ligere Lovgivning, som den er bleven opfattet; thi Placaten af 7de Juni 1806 bemyndiger netop til Afvigelse med Hensyn til disse en- kelte Gaarde. Det hedder der i Slutningen — jeg haaber, at den høitærede Formand vil til- lade mig at oplæse det — „Bemyndiges og Rentekammeret til i enkelte Tilfælde paa Grund af nøiagtigen ophyste særdeles Omstændigheder, efter indkomne Ansøgninger, at bevilge en Fordeier, som blot er i Besiddelse af en en- kelt Bondegård, passende Undtagelse.“ Pla- catens Bestemmelse gaaer her ud paa, at Eier og Bruger skulle være forenede i een Person, og vi have havt Betænknelighed ved at gaae ind paa, at det skulde forandres saaledes, at Een skulde kunne besidde 3 Gaarde.